

HET OPDRACHTGEVERS
FORUM IN DE BOUW

Strategisch plan 2023-2024

Maart 2023

Het Opdrachtgeversforum in de bouw

De bouwsector is van groot belang voor de (Nederlandse) economie. Publieke en semipublieke opdrachtgevers zijn verantwoordelijk voor ongeveer de helft (40%) van de bouwproductie in Nederland. Zij hebben daardoor grote invloed op de kwaliteit van de gebouwde omgeving, en daarmee op de leefomgeving en de levensstandaard. Ze kunnen impact maken en zijn zij verantwoordelijk voor de juiste besteding van publieke middelen. (Semi)publieke opdrachtgevers hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid en een voorbeeldrol. Er wordt van ze verwacht dat ze actief bijdragen aan innovatie en de ontwikkeling van de bouwsector.

Het Opdrachtgeversforum wil door professionalisering van het opdrachtgeverschap van (semi)publieke organisaties bijdragen aan een beter functionerende bouwsector en maatschappelijke waarde creëren.

Het Opdrachtgeversforum in de bouw

Het Opdrachtgeversforum wil een bijdrage leveren aan het professionaliseren van de bouw door:

- Een netwerk en ontmoetingsplek te zijn voor professioneel opdrachtgeverschap in een (semi)publieke context;
- Bij te dragen aan kennisontwikkeling en het delen van kennis, ervaring en casuïstiek in het netwerk en daarbuiten;
- Een initiator en springplank te zijn voor samenwerkingsverbanden op specifieke thematiek.

Het Opdrachtgeversforum in de bouw is geen formele koepel- of brancheorganisatie. Stuurgroepleden worden op persoonlijke titel benoemd, de deelnemers kunnen dan ook geen afspraken maken namens het gremium.

De stuurgroep

De effectiviteit van het Opdrachtgeversforum is afhankelijk van de inzet van de stuurgroepleden. Persoonlijk commitment is een voorwaarde voor succes. Ieder lid voelt zich aangetrokken tot vernieuwend opdrachtgeverschap en draagt dat binnen de eigen organisatie en daarbuiten uit.

Een stuurgroeplid is vernieuwingsgezind en loopt warm voor samenwerking en cultuurverandering. Een stuurgroeplid is bereid een thema te trekken, heeft een positie in de organisatie en het netwerk daaromheen om nieuwe inzichten te toetsen en implementeren en is bereid tot het aangaan van commitment (tijd en geld).

De stuurgroep is een afspiegeling van de verschillende deelsectoren in de bouwsector: utiliteitsbouw (publiek vastgoed incl. zorg- en onderwijsvastgoed), woningbouw en infrastructuur (incl. water- en energie). Door deze samenstelling worden verschillende netwerken met elkaar verbonden.

De stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit maximaal 15 leden uit (grote) (semi)publieke organisaties die deelnemen op persoonlijke titel en beschikken over een groot netwerk.

De voorzitter van de stuurgroep wordt gekozen uit de leden van de stuurgroep op basis van een besluit bij meerderheid van stemmen. Hij/zij wordt bijgestaan door een secretaris en de adviseur, de hoogleraar van de leerstoel Publiek Opdrachtgeverschap in de Bouw. De adviseur en de secretaris zijn toegevoegd aan de stuurgroep.

De voorzitter leidt de stuurgroepbijeenkomsten, zorgt voor de agendering, is verantwoordelijk voor de financiën en is de contactpersoon voor het secretariaat. De financiën worden beheerd door Rijkswaterstaat. De (organisatie van) de voorzitter is bevoegd om namens stuurgroepleden overeenkomsten te sluiten met het secretariaat.

Ambassadors of Change

De Ambassadors of Change zijn als tweede kring van belang om het gedachtengoed van het Opdrachtgeversforum uit te dragen. Zo dragen ze bij aan kennisverspreiding en professionaliteit bij (semi)publieke opdrachtgevers. Door het inzetten van hun netwerk, in de eigen organisatie en daarbuiten, wordt een verbinding tussen kennis en maatschappelijke opgaven gemaakt.

Doordat Ambassadors dieper in de organisatie en de materie zitten, weten ze wat er speelt in de organisaties en kunnen ze een rol spelen bij het agenderen van thematiek. Ze geven energie door onconventioneel denk en doe werk.

Er wordt gestreefd naar een goede vertegenwoordiging vanuit alle deelsectoren. Het secretariaat is de link tussen de Ambassadors, de stuurgroep en de leerstoel Publiek Opdrachtgeverschap en fungeert als kennisbaak en ondersteuning.

Organisatie

- Van stuurgroepleden en Ambassadors wordt verwacht dat zij (voor zover mogelijk) het gedachtengoed actief uitdragen naar hun achterban, netwerk-, koepel- of brancheorganisatie.
- De stuurgroep komt vijf keer per jaar bij elkaar in een informele setting.
- De Ambassadors of Change komen maandelijks bij elkaar bij één van de organisaties of online. Daarnaast organiseren ze laagdrempelige bijeenkomsten over actuele thema's voor medewerkers van de deelnemende organisaties waarbij kennisdelen centraal staat.
- Thematische werkgroepen worden organisatorisch en financieel geadopteerd door de leden van de stuurgroep, anderen kunnen daarbij aansluiten. De verantwoordelijkheid voor deze werkgroepen ligt bij medewerkers van de deelnemende organisaties.

Leerstoel Publiek Opdrachtgeverschap in de Bouw

Voor professionalisering van opdrachtgeverschap worden wetenschappelijke onderbouwing en onderzoek essentieel geacht. Daarom is gekozen voor de oprichting en (co)financiering van de leerstoel 'Publiek Opdrachtgeverschap in de Bouw' aan de faculteit bouwkunde van de TU Delft.

De leerstoel richt zich op het ontwikkelen van een theoretisch fundament voor het vakgebied, is een plek om (inter)nationale partijen inhoudelijk te verbinden en kennis op een systematische manier te bundelen en te verspreiden via onderwijs en publicaties.

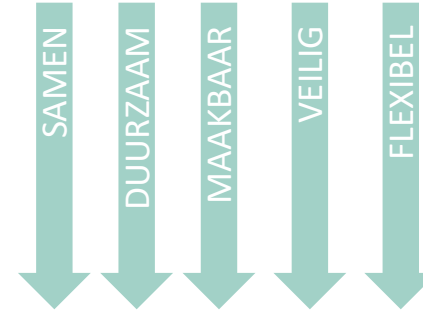
Binnen de leerstoel wordt actief samenwerking gezocht met de deelnemende organisaties en met andere organisaties, ook buiten de bouw of publieke sector. Binnen de TU Delft wordt aansluiting gezocht bij de Faculteit Civiele Techniek & Geotechniek en Techniek, Bestuur en Management om de gehele breedte van het vakgebied 'publiek opdrachtgeverschap' in bouw en infrastructuur te kunnen bedienen. Daarnaast wordt de samenwerking gezocht met andere universiteiten.

Duurzaam, professioneel opdrachtgeverschap

Om de opgave waar publieke organisaties in de bouw voor staan - 1.000.000 woningen en bijbehorende infra realiseren, duurzaam assetmanagement (onderhouden, renoveren, transformeren en verduurzamen van bestaande assets) en de energietransitie - willen de leden van het Opdrachtgeversforum samen werken aan duurzaam, professioneel opdrachtgeverschap.

Strategie Opdrachtgeversforum

Om te komen tot duurzaam, professioneel opdrachtgeverschap

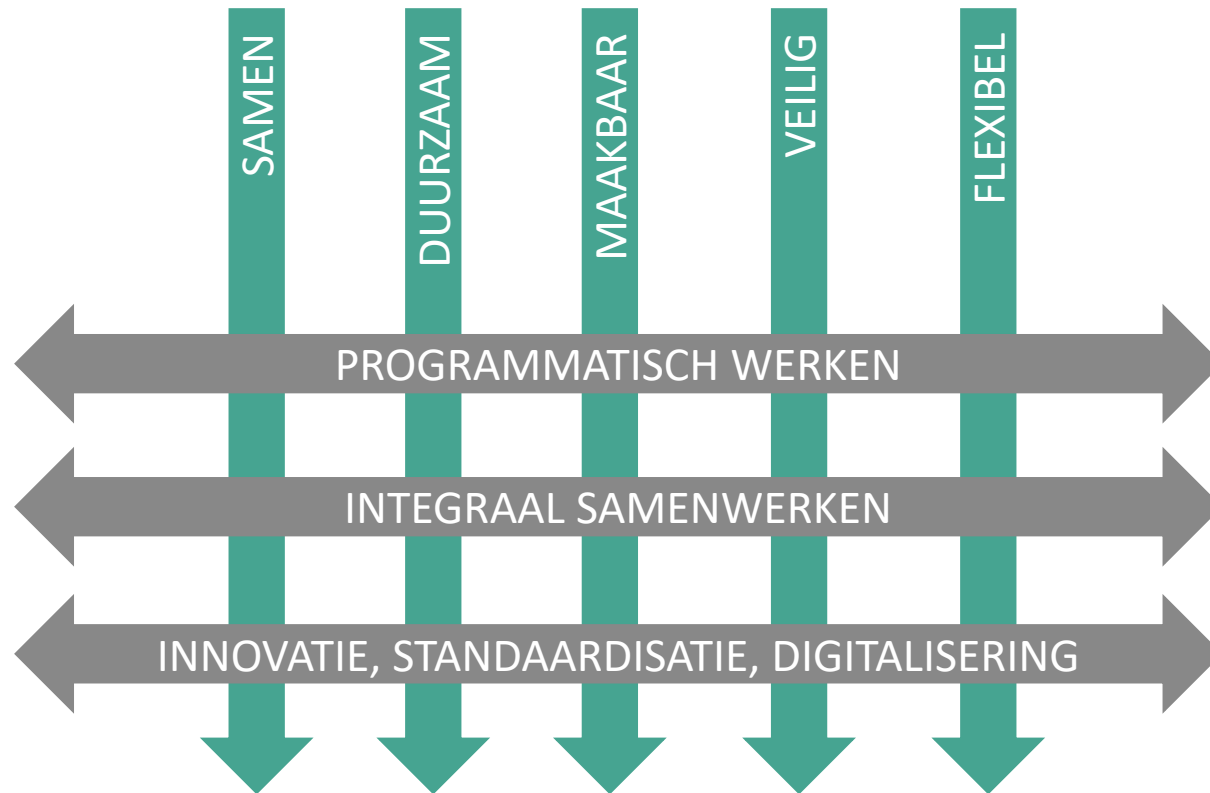

Als publieke opdrachtgevers:

- Werken we **samen**: binnen organisaties, tussen opdrachtgevers, met de markt en andere stakeholders. Zo kunnen we informatie en kennis uitwisselen en afstemmen en beleidsdoelen en ambities bij elkaar brengen;
- Werken wij **duurzaam**: circulair, emissieloos, rekening houdend met biodiversiteit en klimaat adaptief. Ook werken we samen aan de energietransitie;
- Zorgen we ervoor dat onze projecten **maakbaar** zijn: we werken efficiënt, maken optimaal gebruik van het beschikbare arbeidspotentieel, en brengen de transactiekosten omlaag;
- Dragen we bij aan **veiligheid** in de bouwsector, zowel rondom de bouwplaats als in onze organisaties;
- Zorgen we voor **toekomstbestendige en flexibele organisaties** die kunnen omgaan met onzekerheden en kunnen inspelen op schaarste en prijsschommelingen ten gevolge van (geo)politieke en demografische veranderingen.

Duurzaam, Professioneel opdrachtgeverschap

Thema's 2023-2024

- Strategische doelen realiseren
- In gebieden, opgaves en programma's
- Proces en product innovaties
- IFD en meer
- Data beheer en management

Als opdrachtgevers werken wij samen aan de uitvoeringskracht

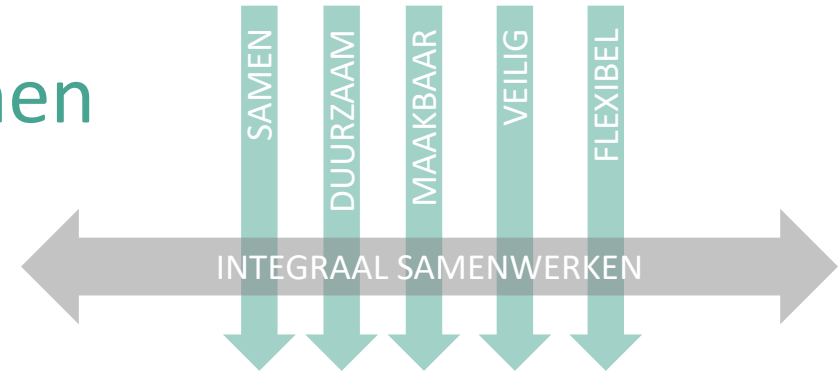
Strategische doelen realiseren door programmatisch werken

Naast de primaire beleidsdoelen, hebben publieke organisaties in het fysieke domein te maken met een steeds groter wordende set aan maatschappelijke ambities, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en inclusiviteit. Door het stapelen van ambities krijgen we steeds meer te maken met complexe opgaven en *'wicked problems'*, die vragen om een opgavegerichte programmatische benadering.

Bij een programmatische aanpak van het assetmanagement (ook wel programmasturing of programmatisch werken) wordt vanuit de integrale opgave geredeneerd en wordt van daaruit gestuurd op een verzameling activiteiten die in gezamenlijkheid die verwezenlijking van de opgave dichterbij brengt. Opgavegericht werken vraagt om netwerksturing, adaptiviteit en bijzondere aandacht voor de relaties tussen actoren. Een programma is minder voorspelbaar dan een project, het beweegt gedurende de looptijd mee met veranderingen in de context en door leerervaringen.

Een programma heeft impact op een groot deel van de organisatie en vraagt een andere manier van werken. Het slagen van een programma hangt dan ook af van het gedrag van mensen en hun bereidheid en vermogen het anders te doen dan voorheen. Een belangrijk onderdeel van programmatisch werken is het leren in en tussen projecten en teams.

Als opdrachtgevers werken wij samen aan de uitvoeringskracht

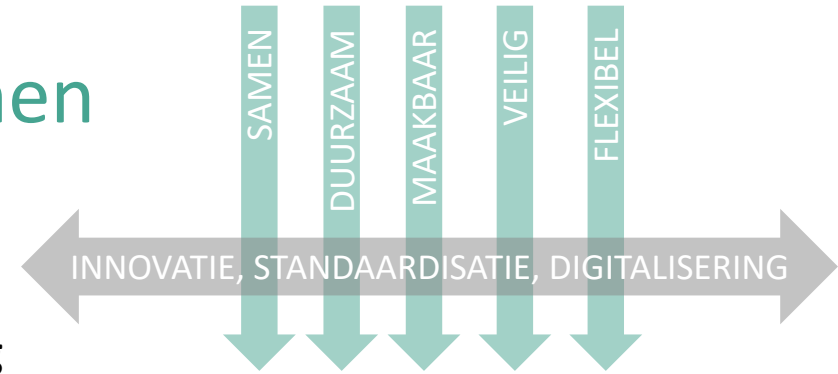
Efficiency vergroten door integraal samenwerken

Door het tekort aan mensen en de grote opgave is het nodig om ons werk anders te organiseren en plannen dan we gewend zijn. In plaats van een grote hoeveelheid projecten van verschillende opdrachtgevers in hetzelfde gebied, willen we gaan sturen op integraal samenwerken: het zo goed mogelijk gebruik maken van gezamenlijke capaciteit..

Doel van integraal samenwerken is het vergroten van de efficiëntie, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering. We werken samen door processen te optimaliseren, waardoor er minder mensen, materialen en materieel nodig zijn, geen zaken dubbel worden gedaan en we leren van wat we eerder deden. Hierdoor kunnen we maatschappelijke doelen en ambities voorspelbaar, haalbaar en betaalbaar realiseren.

Het delen van ambities en projectkalenders in een vroeg stadium (met elkaar en met de markt), het harmoniseren van vraag en planning, belangen overstijgend denken, betrouwbaarheid en continuïteit, goed inzicht in beschikbare capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) en het standaardiseren van informatie zijn belangrijke randvoorwaarden om de gewenste innovatie van processen en producten voor elkaar te krijgen. Dit geldt zowel tussen publieke opdrachtgevers onderling als tussen publieke en private spelers (markt).

Als opdrachtgevers werken wij samen aan de uitvoeringskracht door

Dat doen we door innovatie, standaardisatie en digitalisering

Om de grote opgave met weinig mensen uit te kunnen voeren, is als onderdeel van integraal samenwerken ook innovatie, standaardisatie en digitalisatie nodig. Productinnovaties, zoals nieuwe materialen en componenten om aan duurzaamheidseisen te voldoen, maar ook procesinnovaties om sneller en efficiënter te kunnen bouwen. Door in kaart te brengen welke opgaven de komende jaren op de kalender staan, en daar direct ambities, zoals duurzaamheidseisen, aan te verbinden, kan de markt investeren in noodzakelijke innovaties.

Standaardisatie is een voorwaarde om industrieel, flexibel (modulair), demontabel en te bouwen. Deze andere manier van bouwen is noodzakelijk om te kunnen versnellen, om de faalkosten te reduceren en om de kwaliteit te verbeteren. Standaardisatie verbetert de mogelijkheden voor hergebruik en vervanging van componenten en reduceert de kosten door continuïteit in het productieproces.

Digitaliseren is noodzakelijk voor het uitwisselen van informatie tussen alle betrokken partijen zodat efficiënter gewerkt kan worden en bouwfouten vermeden kunnen worden. Goed databeheer en datamanagement helpt organisaties om betere strategische keuzes te maken. Ook voor duurzaam en circulair bouwen is digitalisering een randvoorwaarde.